

W miejsce czarnych—białi..

(Koresp. własna Kurjera warszawskiego.)

(Dokończenie.)

Oto za każdego dostarczonego emigranta skarb zobowiązał się płacić posiadającym kontrakt 168 fr. (według innej wersji 75 milrejsów w złocie, co byłoby jeszcze więcej). Ponieważ zaś z tego Towarzystwo przewozowe, za koszty transportu, pobierało 125 franków, przeto w kieszeni przedsiębiorcy pozostawało 43 fr. Zrozumiemy chyba obecnie, jak olbrzymie pp. Santos i Fiorilla posiadali fundusze dla rozpostarcia sieci na połów naszych latwowiernych biedaków. Fundusze te ni mniej ni więcej wynosiły $43 \times 250,000 = 10,750,000$ fr. Jeżeli prawdą jest, że panowie ci każdemu agentowi, trudniącemu się namawianiem, płacili po rs. 5, czyli po 16 fr. od głowy, przeto pozostawał im jeszcze zysk 27 fr. na każdym złowionym emigrancie, czyli po dostarczeniu całej cyfry 6,750,000 fr. na czysto. Taki sam zysk uśmiecha się pp. Figueredo i Gaetano, oraz grupie 6-ii mniejszych przedsiębiorców, czyli innymi słowy, wszyscy oni razem dysponują na cele agitacyjne sumą 32,250,000 fr., a mają w nadziei ewentualnego zysku 20,250,000 fr. Oto jest cena onego ohydłego handlu „białym mięsem”.

Nadmieniam tutaj, że całkowita liczba skontraktowanych w ten sposób emigrantów nie została jeszcze dostarczona, i że panowie ci w dalszym ciągu prowadzą i prowadzić będą swoje zyskowne i zaprawdę krwawe rzemiosło w Europie.

Jest to więc druga forma agentury. Nadmieniam jeszcze, że kontrakty powyższe zawarte zostały w r. 1889-ym.

Wstrzymuję się od szerszych uwag, wystarczy chyba sam sposób oddania przedsiębiorcom, którzy przedewszystkiem własny tylko zysk mogą mieć na uwadze, losu 750,000 ludzi, aby z całym wstrętem potępić podobny środek i zrozumieć całą przerażającą stronę tej werbunkowej maszyny.

Jeżeli jednak rządy cesarskie miały, że krokiem, tak potępienia godnym, zdolają zażegnać wściekłość nad niemi burzę, wnet same wypadki miały je przekonać, jak ich rachuby były płonne. Nieprzejednani fazenderzy, pomimo, że należeli do obozu zachowawczego, podali w skrytości rękę republikanom. Dzięki temu związkowi, zupełnie niespodzianie w d. 15-ym listopada 1889 go r. dokonany został zamach stanu. Cesarstwo upadło, a na jego miejsce ogłoszona została rzeczpospolita z rządem prowizorycznym, na czele którego stanął jen. Teodoro da Fonseca.

W istocie nigdy w historii rzeczpospolita nie powstawała w bardziej dziwnych warunkach. Stworzyła ją zemsta i odwet za najwyższy akt ludzkości i cywilizacji. Cofnąć go było niepodobnięstwem, byłoby to bowiem samobójstwem teoretycznym, a w następstwie zapewne i praktycznym rzeczpospolitej. Pozostała więc jedyną drogą rozszerzenia, o ile możliwości, przywilejów emigracyjnych i wzbudzenia nadziei tłumnej imigracji.

Sześć miesięcy gospodarki republikańskiej, za t. zw. rządu prowizorycznego, należeć będzie do najbardziej karykaturalnych kart w dziejach świata. Gorączka spekulacyjna ogarnęła wszystkich. Ujrzało olbrzymie fortuny, powstające w ciągu 24-eh go-

masz rzeczy, którejby nie usiłował poznać i zgłębić, pracując od rana do wieczora, a często przez część nocy, bo w obyczajach swoich jest skromnym jak pan na, chociaż cesarz Wilhelm, bawąc w Kwirynale, wysmiewał go często i radził mu ciągle zbliżenie się do kobiet i zajęcie się piękną, jak to dziadek jego zwykł był czynić. Te rady jednak, żywo potępione przez pobożną królową i przez świętobliwą stryjenną księżnę Klotyldę, nie odniosły pożądanego w Berlinie skutku. Dzięki więc osobliwemu wykształceniu matki i syna, rozmowy królowej Małgorzaty z młodym Wiktorem Emanuelem są niezmiernie głębokie i ciekawe i nie obracają się bynajmniej w kole fraszek codziennych i błahostek.

Storo pojazd królowej opuszcza niezmierny szereg spacerujących pojazdów, które zwabia na przechadzkę, obkoczony bywa w okamgnieniu przez setki i krocie obdartych neapolitańskich małców i uliczników, przewracających w kolo niego koziołki z szybkością i zręcznością, jakimi linoskoki innych krajów rzadko się poszczycić mogą. Naprózno policjanci usiłują rozpedzać tę szarancę: wraca ona w okamgnieniu z chyżością skrzydlatego roju i znowu pojazd królewski otacza, wyprawiając szybsze jeszcze skoki, łamańce, koziołki i młynki. Jest to tak poeizszem i oryginalnem, że królowa częstokroć od serdecznego śmiechu wstrzymać się nie może.

O zmierzchu wraca do Capodimonte tą samą drogą, podczas gdy powozy się rozjeżdżają, gwar neapolitański ucicha, a po rogach wszystkich ulic zaja-

dzin. Palcami wytykano sobie najwyższych dygnitarzy rzeczywistej, którzy przed dwoma miesiącami nie mieli czym zapłacić rachunku krawca, a którzy obecnie majątki swoje liczą na dziesiątki milionów franków. Népotyizm, protekcyja, przepukstwo rozwiemożniały się w sposób niebywały. Formalny deszcz złota, przywilejów, koncesyj spadł na przyjaciół, krewnych i popieczników władzy rządu prowizorycznego. Wystarczy powiedzieć, iż jeden z ministrów rozdał prawie za 31,691,000 hektarów kwadr. ziemi skarbowej, inny zaś wydał około 2,000 różnorodnych koncesyj. Będę miał okazję przy innej sposobności podać bliższe szczegóły onej gospodarki sześciomiesięcznej, o której zaden brazylijczyk, wyjąwszy uprzywilejowanych, a raczej obdarowanych, nie mówi bez srogiego oburzenia. Wystarczy tych kilka pobieżnych szczegółów na scharakteryzowanie epoki.

Wśród tych warunków i wśród takiej atmosfery powstało nowe prawo emigracyjne, zatwierdzone przez naczelnika rządu prowizorycznego, jen. Teodoro da Fonseca, w d. 28-ym czerwca 1890-go r. Nosi ono wprawdzie wszystkie cechy szerokiego rozmachu imigracyjnego, w rzeczywistości wszakże otwiera na rozcież drzwi wszelkiego rodzaju spekulacji i, jak zobaczymy, faktyczną kontrolę nad maszyną imigracyjną czyni niemożliwą.

Oto najpierw art. 16-ym rząd zobowiązał się do zapłacenia nietylko kosztów transportu każdego emigranta (120 frank. od głowy, art. 7), ale nadto do wysokiej premji 100,000 milrejsów za każde 10,000 przewiezionych wychodźców, jeżeli nie będą podniesione żadne z ich strony zażalenia co do traktowania ich na okręcie podczas przejazdu i co do bagaży. Rząd prowizoryczny, rozdając tak szczerze ziemię, nie omieszkał każdemu z obdarowanych udzielić koncesyj na sprowadzenie pewnej ilości rodzin z Europy; koncesyj takich udzielono ni mniej ni więcej w ciągu kilku miesięcy trwania rządów prowizorycznych, jak na 1,415,750 rodzin. Ale to nie dosyć. Zobaczymy, jakie tenże rząd koncesjonarjuszom przyznał przywileje i korzyści. Oto na mocy art. 33, 34 i 35:

a) kolonizujący przynajmniej 30 rodzin otrzymuje 200 milrejsów za rodzinę i 250 za dom dla niej;

b) kolonizujący najmniej 200 rodzin, oprócz powyższych zapłat, otrzymuje jeszcze 1,500 milrejsów za każdy kilometr drogi komunikacyjnej;

c) kolonizujący nie mniej, jak 500 rodzin, oprócz dwóch powyższych korzyści, otrzymuje jeszcze 800 milrejsów za kilometr drogi wewnętrznej. Wreszcie każdy kolonizujący na nadanych mu przez rząd ziemiach przynajmniej 100 rodzin koncesjonarjusz otrzymuje premji 5,000 milrejsów. Nie wspominam już o udzielonych koncesjach na budowę kolei z gwarantowanym dochodem 6% i t. t. Dodać tu należy, że każdy kolonista otrzymuje ziemię za odpowiednią opłatą, którą wraz z kosztem domu zobowiązany jest koncesjonarjuszowi w rocznych ratach, w ciągu lat 10-ciu z procentem 6 do 4% spłacić.

Zaznaczam, że przytoczone tutaj cyfry czerpałem już z *Journal de Comercio* nr. 71-szy z r. 1891-go, już z ustawy emigracyjnej z 28-go czerwca 1890 r.

Przyjrzyjmy się teraz, jak to prawo wygląda w rzeczywistości. Jeżeli rząd za czasów cesarstwa mógł, o ile chciał, jako tako rozpościć kontrolę nad działalnością płatnych przez siebie agentów (pierwsza forma), a skontraktowani w r. 1889-ym

lają się niezliczone światelka przed obrazami Bogarodziei, którym odpowiedziałą na przestrzeni zatoki ruchome światelka lodzi.

Za dni kilka zastąpi księżną Palavicini w miesięcznej służbie przy monarchini neapolitanka, księżna Strongoli, znana z głębokiej wiedzy. Jest to niyb włoska księżna Karolina Wittgenstein z Iwanowskich, doskonałe umie po łacinie, a równie dobrze po grecku, i czytuje Homera i Platona w oryginalu. Księżna Strongoli w Neapolu i Donna Ersilia Caetani hrabina Lovatelli w Rzymie (córka Rzewuskiej), która umie po sanskrycku, tłumaczy *Mahabharatę*, i jest tak biegła w astronomji, iż nową planetę odkryła, kłam obie zadają rozpowszechnionemu przesądowi, iż włoszki są równie ciemne, jak nadobne. Tak to może bywało wogóle, ale nie jest już w szczególności, przy niezmiernym umysłowym rozwoju płci pięknej na półwyspie od lat piętnastu.

Margrabina Paola di Villamarina, oehmistrzyni dworu i największa osobista przyjaciółka Małgorzaty Sabaudzkiej, zabawiwszy kilka tygodni w Rzymie przy grobie męża, gdzie całe dni spędza, wracając tylko na obiad z cmentarza Campo Varano, przybyła teraz do Neapolu, dokąd ją królowa zaprosiła, by ją pocieszyć i srogi jej żal utulić. Atoli margrabina nie zwykła z królową na spacer wyjeżdżać i nie opuszcza prawie Willi Capadimonte, oddana całkiem modlitwie i samotnemu rozmyślaniu, ilekroć nie jest z najjaśniejszą swą i najlepszą przyjaciółką.

Turysta

przedsiębiorcy pp. Santos, Trorillo i t. d., również mogli być w danej chwili opamiętani w swoich werbunkowych zapędach, to obecna trzecia forma agentury maszyneryj usuwa się z pod wszelkiego nadzoru. Któż bowiem rozsyłać będzie w tych warunkach agentów?

1) Towarzystwa przewozowe, którym à tout prix chodzi o zebranie 10,000 żywego towaru, za który nietylko otrzymują po 120 fr. od głowy, ale i premji 100,000 milrejsów. Te więc werbować nie omieszkają na wszystkie strony i na wszelkie sposoby;

2) Towarzystwa lub osoby, obdarowane ziemią i posiadające koncesje na sprowadzenie określonej liczby rodzin. Ta kategoria werbowników rozpada się znowu na dwa gatunki:

a) takich, którzy, mając złoty interes w ręku, zechcą z niego ciągnąć trwałe korzyści i dlatego kolonizować będą racjonalnie, zapewniając kolonistom dolę znośną;

b) spekulantów i aferzystów, którzy jedynie dbać będą o doraźne i sztuczne wyrubowanie akcyj na giełdzie, aby osiągnąć prędki zysk, nie troszcząc się bynajmniej o losy kolonistów.

Nie chcę przesadzać, która kategoria kolonizatorów weźmie górę. Miałem wprawdzie sposobność spotkać się z przedstawicielami dwóch wielkich towarzystw w Parana i Minas Geraos, którzy są żywieni dobrami i poważnymi intencjami. Nie mam prawa wątpić, aby je mieli porzucić. Ale to pewna, że z emigrantów, jakich spotkałem, każdy był prawie uciekierem z kolonij i opowiadał o swoich losach przerażające rzeczy.

Ze rząd prowizoryczny tych humanitarnych względów nie miał na myśli, przekonywają mnie znowu cyfry i fakty, zacierpnięte z urzędowych danych wyżej cytowanego *Journal de Comercio*. Rozdano n. p. w prowincjach północnych Amasanas 1,460,000 hektarów kwadratowych i koncesyj na sprowadzenie 36,000 rodzin, Mabanhao 360,000 hek. kw. i 21,500 rodzin, Pianhy 650,000 hektar. kw. i 21,500 rodzin i t. d., w których klimat dla europejczyków jest nieznośny, a na dłuższy czas poprostu zabójczy.

W tych zarysach przedstawia się dawna, dzisiejsza i przyszła emigracja i ajency w Brazylii. Pisząc powyższe uwagi, starałem się, o ile możliwości, być obiektywnym, a nawet stłumić w sobie wrażenie widzianej niedoli i nędzy, aby nie sądzić rzeczy stroniem i pod wpływem pesymizmu. Cytowałem fakty i liczby, już to zasięgnięte od osób najzupełniej wiarogodnych, już osobście przeze mnie widziane i sprawdzone, już wreszcie zacierpnięte z źródeł, nie podlegających żadnej wątpliwości. Uwagi i wzmianki moje oddaję pod sąd czytelników, a jeżeli zdołają one pośrednio lub bezpośrednio wpłynąć na otrzeźwienie dotkniętych gorączką emigracyjną, będę się czuł szczęśliwym i sówicie wynagrodzonym za skromne moje trudy i prace.

Ks. Z. Chelmicki.

Ziemia i jej odłuzenie.

VI.

Dane, dotyczące odłuzenia dóbr, wskazane zostały drogą bezpośrednią wypisów z ksiąg hipotecznych na arkuszach jednostajnego kwestjonarjusza. Znajduje się tam: nazwisko właściciela, obszar w morgach, wysokość długu wraz z wymienniem właściciela i zajmowanego miejsca hipotecznego, pochodzenie wierzytelności, jak również wysokość kaucyj i ewikcyj, na dobrach opartych.

Dane takie obejmują, po opuszczeniu majoratów, donacyj itd., prawie całość, bo 9,429 dóbr.

W ostatniej liczbie mieści się 1,465 majątków rozparcelowanych (15%). Autor utworzył z nich oddzielną grupę, ze względu na ekonomiczną doniosłość zjawiska i z powodu ogólnego zainteresowania się procesem podziału dużych obszarów na mniejsze gospodarstwa. Przytem — robi autor uwagę — wskutek parcelacji powstaje nowotwór pod względem społecznym i ekonomicznym bardzo ciekawy, a dotychczas nieznan — spółki kredytowe z solidarną odpowiedzialnością.

Przechodzimy do najważniejszej części pracy: do użytkowania źródłowego materiału. O ile wiemy, dotychczas, gdy mowa była o odłuzeniu, zadawalniano się u nas liczbami przeciętnymi, a więc wnioskami najbardziej ogólnymi, które całkiem zakrywały szczegóły stanu rzeczy. A bez poznania szczegółów niepodobna uchwycić istotnej natury zjawiska.

Własność ziemska to nazwa gólna, obejmująca warsztaty ekonomiczne bardzo różne, poczynając od fortuny magnackiej, administrowanej przez rządzców i ekonomów, wymagającej nakładu wielkiego, aż do kilku zagonów drobnego posiadacza, który sam orze, sam sieje i sam sprząta. Tu i tam inna jest wartość ziemi, inne znaczenie mają ciężary, inne są środki kredytu, inny wreszcie faktyczny stan odłuzenia.

Pomiędzy temi skrajnemi wypadkami ciągnie się cały szereg odmian i odcieni.

Dlatego też autor podzielił dobra rozpatrywane na grupy wedle obszarów. Do grupy I-ej weszły majątki, liczące mniej niż 60 mórg, do grupy II-ej od 60 do 600 mórg, do III-ej od 600 do 1,500 mórg, do IV-ej od 1,500 do 3,000 mórg.

Toż samo co o przestrzeniach dóbr, powiedzcież można o ciężarach hipotecznych. Wszystkie one noszą tytuł *dlugu*, wielka jednak dzieli je różnica, zależnie od pochodzenia. Inne ma znaczenie pożyczka, zaciągnięta na 6% w Towarzystwie kredytowym, spłacana ratami, amortyzującemi dług, a inna u osoby prywatnej, która nie zechce narazić się na niebezpieczeństwo spadnięcia z hipoteki dla zysku tej wysokości, jaką dają papiery procentowe. Inny jest sposób przeprowadzenia egzekucji w razie niewypłacalności, inne drogi obrony przeciwko katastrofie.

Są przytem długi, nie pochodzące z pożyczek i bardzo od nich różne, są to należności całkiem specjalnego charakteru, wynikające z potrzeb nie tylko rolników i rolnictwa, lecz z obyczajów, z nakazów prawa itd.; do takich należą reszty szacunków niespłaconych i reszty posagów lub wogóle działków spadkowych. Odmienny też charakter i odmienne znaczenie od innych mają długi skarbowe.

Wreszcie na dobrach, prócz pożyczek i należności, ciążyą zabezpieczenia różnego rodzaju, t. z. kaucje i ewikcje. Właściwie powinny być one czasową gwarancją spełnienia jakichś zobowiązań i przy normalnym biegu rzeczy zniknąć powinny po spełnieniu zobowiązania, nie obciążając majątku długiem faktycznym. Praktyka życia wytworzyła jednak obyczaje inne. Jednostki i instytucje (Towarzystwo wzajemnego kredytu, bank handlowy i dyskontowy) mają zwyczaj zabezpieczać w księgach hipotecznych swoje proste pożyczki pod tytułem kaucyj i ewikcyj. Cukrownie w ten sposób zapisują zaliczki na buraki. Zaznaczamy też ciekawą szereg, bo według obliczeń p. Blocha, takich zaliczek wydano blisko 3½ miliona rubli.

W dobrach parcelowanych znowu, gdzie przyjęte przy kupnie zobowiązania solidarnie obowiązują wszystkich nabywców, a pewności niema, że wszyscy będą jednakowo wypłacalni, forma wpisu pod postacią kaucji lub ewikcji daje możność jedynie współnikom bronić się od możliwych strat z powodu lekkomyślności lub obojętності innych. Wreszcie operacje lichwiarskie częstokroć osłaniają się obszernym tytułem kaucyj i ewikcyj. To też ten rodzaj ciężaru odgrywa rolę niemałą, ma dla rolnictwa znaczenie pierwszorzędne, a do obrachunku jest trudny, bo dojsć niepodobna, kiedy ukrywa dług istotny, a kiedy pozorny.

Łatwo każdy zrozumie, że poznanie pochodzenia długu jest rzeczą niezmiernie doniosłości praktycznej. Na jej podstawie dochodzić dopiero można, gdzie przyczyna złego stanu, jakie czynniki działają szkodliwie, gdzie należy wznosić tamy i groble, gdzie usuwać przeszkody niepotrzebne. Ogólna nazwa dług—nie mówi nic.

W artykule też „Ziemia i jej odciążenie” dokonany został podział należności na kategorie wyżej wspomniane. W dalszym więc ciągu pracy autor obiecuje zaznajomić nas nie tylko ze stanem, ale i z przyczynami i rodzajem odciążenia dóbr ziemskich.

Całkowite odciążenie w 9,429 dobrach badanych składa się z następujących pozycji, które tu przytaczamy ze względu na ich doniosłość:

Dług Towarz. kred.	73,7 mil. rs.	co stanowi	37,8%
długi prywatne	70,7 „ „	„	36,0%
reszty szacunków	9,5 „ „	„	4,9%
posagi	11,0 „ „	„	5,6%
kaucje i ewikcje	26,5 „ „	„	15,5%
należn. skarbowe	4,8 „ „	„	2,4%
razem	196,2 mil. rs.	co stanowi	100%

Należność towarzystw i długi prywatne są prawie równe i stanowią ¾ wszystkich ciężarów hipotecznych. Długi znowu prywatne oraz reszty sum szacunkowych i posagi, a więc całość odciążenia prywatnego, stanowi blisko połowę ciężarów.

Ogół długów i należności przeszedł 2½ razy przenieść pożyczkę Towarzystwa, gdybyśmy ostatnią oznaczyli przez 100, suma ciężarów dałaby liczbę 266. Ponieważ Towarzystwo udziela pożyczki do wysokości ¼ szacunku, więc odciążenie dwa razy wyższe od należności Towarzystwa jużby sięgało wartości, t. j. własność ziemską byłaby odciążona od dołu do góry, tu zaś otrzymujemy przeszło 2½ razy.

Jest to wniosek straszny. Autor łagodni go przypuszczeniami (zresztą bardzo uzasadnionemi), że księgi hipoteczne nie odbijają całkiem wiernie stanu rzeczy, że część kaucji odrzucić należy, że wreszcie Towarzystwo nisko taksuje dobra — pomimo to jednak z cyfr wypadu, że „ziemia odciążoną jest nadmiernie”.

Do tego wniosku przyjsć może droga inną. Oblężenia dla dóbr, których rozległość jest nam znana, dają rs. 44 długu na morgę. Odtrąciwszy z długów prostych ¼, część, a z kaucji ⅓ część na możliwe niedokładności i omyłki, otrzymamy i wówczas jeszcze rs. 38 kop. 50 na morgę.

Towarzystwo w r. 1879-ym wyprowadziło z różnych obrachunków średni szacunek morgi rs. 34½. Otrzymujemy więc i tu dług wyższy, niż wartość.

Odrzuciwszy kaucje, ewikcje i długi skarbowe, a od pozostałych należności odrąciwszy jeszcze ¼ część, dostaniemy rs. 34½, t. j. właśnie szacunek wedle obliczenia z r. 1879-go. Gdyby nawet szacunek ziemi podnieść do rs. 50 za morgę, to i tak otrzymalibyśmy, że blisko 70% wartości ziemi pokrywają długi. K. W.

Skandaliczny proces.

Drugi dzień skandalicznej sprawy bakara towej, wobec przepelnionej sali i zawsze w obecności księcia Walji, rozpoczął się od badania Cumminga przez obrońcę strony przeciwnej, adwokata Karola Russel.

Ten ostatni odczytał list, jaki przed samym wyjazdem swoim z Tranby Croft nazajutrz po zajęciu Gordon Cumming napisał do generała Owena, a dla pierwszego do pewnego stopnia kompromitujący. Brzmi on:

„Kochany Owienie! Spodziewam się, iż znajdziesz sposobność przedstawienia księciu, że w postąpieniu mojem wczorajszem (podpułkownik ma tu na myśli podpisany w przeddzień dokument) szedłem za wskazówkami, danemi przez ciebie i lorda Coventry. Jakkolwiek w zupełności odrzucam oskarżenie, skierowane przeciwko mnie, czuję wszakże, iż tak dla mnie, jak i dla innych koniecznością było uniknąć skandalu; trudno mi jest, choć niewinnemu, walczyć przeciw pięciu oskarżycielom... Co się dotyczy kart, zbytecznem było żądać odemnie, abym ich nigdy nie brał do rąk, postanowienie to bowiem sam uczyniłem. Sądzę, iż niepodobnaby mi było przyjąć pieniędzy, jakie wygrałem (5,600 fr.), a że jego wysokość zechce prawdopodobnie upierać się przy wypłaceniu mi ich, proszę zatem, aby je raczej na cel dobroczynny ofiarował.”

Odpowiedział na list ten Owen, załączając do słów własnych następujące memorandum, podpisane przez siebie, księcia Walji i lorda Coventry:

„Nie mamy zupełnie zamiaru bez potrzeby bawić się w surowość, powinienes pan jednak wreszcie zrozumieć, iż wobec stanowczo potępiającego cię świadectwa nie mógłbyś się uniewinnić. Jak długo dotrzymasz pan przyjętych na się zobowiązań i my tajemnicy dotrzymamy. Postąpiliśmy tu, jako dawni jego przyjaciele, nie tracąc z oczu interesu pańskiego, działając wszakże legalnie, o ile się dało w tak przykrych okolicznościach. Otrzymał pan czek od p. Sassona na pieniądze, jakie mu się należą i rozporządzi pan nimi wedle własnego uznania.”

Na zapytanie adwokata, dlaczego, zamiast dotrzymać przyjętego zobowiązania, wystąpił przed sądem, Cumming odparł:

— Sprawa stała się głośną i gdybym nie rozpoczął procesu, wydalonoby mnie z klubów moich i straciłbym szacunek przyjaciół.

Nadchodzi moment kulminacyjny sprawy, świadectwo księcia Walji.

Po złożeniu przysięgi i ucałowaniu bibli, wśród głębokiej ciszy, książę zeznaje na pytania prokuratora, iż zna Cumminga od lat 20-tu, od 10-iu zaś w bliższych z nim pozostawał stosunkach, przyjmując go tak w Londynie, jak i w Sandringham. Nie zauważył on nie podejrzanego w grze podpułkownika, to też z niemałym zdziwieniem przyjął przykrą wiadomość. Myśl podania do podpisu Cummingowi zrzeczenia się gry w karty nie księcia była pomysłem, lecz generała Owena i lorda Coventry. Oddano mu dokument, przyłożył na nim pieczęć swoją i wręczył do przechowania sekretarzowi, sir Francis Kanollysowi. Ten ostatni treści dokumentu nie znał.

Na zapytanie jednego z przysięgłych, który widocznie pragnął może kiedyś pochwalić się rozmową z przyszłym królem Anglii, daczego książę nie nie podejrzewał, ten ostatni odpowiada:

— Na wsi wśród dobranego towarzystwa nie podejrzewa się towarzyszków.

Całość zeznań księcia streszcza się w opinji, iż jakkolwiek nie domyślał się niczego i zdziwił uczynionem mu odkryciem, to przecież wobec wiarogodnych świadectw, rad nierad, winnym Cumminga uznaje.

Zeznania generała Owena, który w czasie gry służył księciu za krupjera, nic nowego nie przyniosły. Oszustwa nie zauważył także. Jako przyjaciel jeden z najbliższych Cumminga, stwierdza uczciwą jego przeszłość, na zapytanie jednak adwokata:

— Czy uznaje pan winę sir Williama Gordona Cumminga?

Odpowiada bez wahania: — Tak.

Na tem zamknięto posiedzenie, a dodać tu wypadu, że

tak książę Walji, jak i generał Owen, na żądanie Cumminga świadczeli. Nie przemawia to za nim.

Trzeci dzień rozpraw przeznaczono na zbadanie oskarżycieli podpułkownika, a przedewszystkiem Artura Wilsona, syna właścicielki Tranby Croft, utrzymującego stanowczo, iż w d. 8-ym i 9-ym września r. z. nieomylnie przekonał się o oszustwie Cumminga. (==)

Od administracji.

Z powodu kończącego się kwartału uprzejmie prosimy sz. prenumeratorów o wczesne nadsyłanie przedpłaty na kwartał następny, od tego bowiem zależy regularny wóz naszego piśma.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

= Dzienniki petersburskie donoszą, iż na najbliższych posiedzeniach przedstawicieli towarzystw asekuracyjnych w Petersburgu ma być poruszona myśl wprowadzenia asekuracji rzeczy od kradzieży.

= Według statystycznych danych, zebranych przez ministerjum dóbr państwa, Rosja produkuje rocznie 20 milj. wiader wina. Ilość gruntu pod winnicami wynosi 172,000 dziesięcin.

= Grażdanin donosi, iż w ubiegły poniedziałek rozpoczęły się posiedzenia ogólnego zebrania departamentów rady państwa w sprawie nowych taryf celnych.

= *Nowosti* dowiadują się, iż programy kursów akuszerji mają być zreformowane w celu ujednostajnienia wykładów w różnych tego rodzaju specjalnych zakładach naukowych.

= *Mosk. wiedz.* donoszą, iż nauczyciele języka francuzkiego w 4-klasowych progimnazjach, pomimo zmniejszenia liczby godzin wykładu z 9 na 8, mają pobierać dawną pensję.

= Dzienniki petersburskie donoszą, iż dowóz tytoniu z Persji ma być obłożony akcyzą.

= Donosiliśmy już w swoim czasie, że magistrat tutejszy zezwalał dziesięć tutejszych firm technicznych o sporządzenie konkursowych projektów klozetów miejskich, żaden jednak z przedstawionych projektów nie odpowiadał wymaganiom, bądź to z powodu zbyt wysokiej ceny, bądź to z innych względów. Jednocześnie pewna firma przemysłowa francuzka nadesłała magistratowi swój projekt, który okazał się korzystnym i z tego powodu przedstawiony został przez zarząd miejski do zatwierdzenia wyższej władzy. W nowych budynkach na ścianach wewnętrznych nalepiane będą ogłoszenia.

= Zarząd kolei konnej został zawiadomiony o następujących przerwach i zmianach w komunikacji tramwajowej z powodu prowadzenia robót kanalizacyjnych: na Krakowskiem-Przedmieściu przyłączeniu kanału ulicy Aleksandrja z kolektorem C wagony przy pomniku Kopernika będą przechodziły po pomoście, tak samo przyłączeniu kanału ulicy Elektoralfiej z kolektorem B na rogu ulicy Przechodniej i placu Bankowego, kanału na ulicy Widok z kolektorem B na rogu ul. Marszałkowskiej, Grzybowskiej i rogu Granicznej, ulicy Długiej i rogu Nalewek, Złotej i Marszałkowskiej, Jerozolimskiej i Marszałkowskiej, Koszykowej i Marszałkowskiej, Chmielnej (w kierunku komory celnej) i Marszałkowskiej, placu Saskim i rogu ulicy Królewskiej i na placu za Żelazną Bramą wprost ogrodu Saskiego. W tych punktach wagony będą musiały przechodzić wolno po pomostach bez przerwy w komunikacji. Zupełna zaś przerwa w komunikacji przez czas budowy kanałów nastąpi na ulicy Przechodniej i w części placu za Żelazną Bramą, pomiędzy Ptasią i Żabią. Ponieważ na ułożenie czasowego toru przez ulicę Żabią magistrat nie zgadza się, więc wagony linii Muranów-Dworzec wiedeński z placu Teatralnego zamiast Senatorską, Przechodnią, Graniczną, kierować się będą na dworzec wiedeński przez Nowosensatorską, Trębacką, Krakowskiem-Przedmieściem, Królewską do Grzybowskiej i dalej jak zwykle. Taki kierunek przyjmą wagony z dworca kolei nadwiślańskiej do rogu Twardej i Marjańskiej i z Muranowa przez Grzybów, Jerozolimską do Mokotowa.

= Zarząd kolei wiedeńskiej wezwał kilka fabryk wagonów o złożenie ofert na dostawę 350-iu wagonów do przewozu węgla, jakie mają być dostarczone jeszcze w ciągu r. b.

= Rada miejska dobroczynności publicznej na ostatniem posiedzeniu, po rozpatrzeniu projektowanego na r. b. etatu przytulku dla starych sług i wyrobników przy kościele N. Panny Marji na Nowem-Mieście, ustanowiła na 54-ch pensjonarzy obojga płeć, z dochodem i rochodem rs. 21,715 rocznie.

nie, 8 trzy razy na tydzień, 2 dwa razy tygodniowo, 17 raz na tydzień, 3 dwa razy miesięcznie i 6 co miesiąc. Z pism tych 30 zajmuje się polityką i sprawami państwowymi, 8 wyłącznie przemysłem i handlem, 9 sprawami religijnymi, sztuką i naukami; 2 humorystyką, 6 sprawami wojskowymi, prawem i medycyną i t. d. W języku i alfabetem tureckim wychodzi pism 15; dalej 4 w języku tureckim alfabetem armeńskim, jedno w języku tureckim alfabetem greckim, 7 w armeńskim języku i armeńskim alfabetem, 7 w języku i alfabetem greckim, 6 w języku francuskim alfabetem łacińskim, 2 w językach francuskim i angielskim alfabetem łacińskim, jedno w języku włoskim alfabetem łacińskim, 2 w języku i alfabetem hebrajskim, 2 w języku bułgarskim kirylicą, jedno w języku i alfabetem arabskim i jedno w języku i alfabetem perskim. Dziennik niemiecki, założony nad Bosforem we wrześniu r. z., istniał zaledwie do października.

BANKI MYDLANE.

Słusna racja.
Majster kunsztu szewckiego w ohydnie podartych butach bierze kundmanowi miarę na obuwiu.
— Panie Kopytkiewicz—pyta kundman—nie wstyd ci chodzić w takich podartych butach?
— O, panie dobrodzieju! — odpowie majster kunsztu szewckiego—żeby było, gdybym miał tyle wolnego czasu, abym sobie sam mógł robić buty!..

Monolog pijaka.
— Tam do licha! zauważyłem, iż od pewnego czasu zawsze ostatni wychodzą z knajpy. Chciałbym tylko wiedzieć jedno: czy to ja siedzę zadługo, czy też inni wychodzą zawcześniej?...

Mama *fin de siècle*.
— Ależ, moja żono!—zapytuje mąż przerażony—jakże ty możesz pozwalać Jadzi na spacery sam na sam z panem Adolfem.
— Al! dajże mi święty pokój!— odpowie mama *fin de siècle*—cóż mnie to obchodzić może, iż ktoś tam obcy dostanie w Jadzi źle wychowaną dziewczynę za żonę!..

Łamigłówka językowa.
To dziwne!.. Jeżeli *podzielasz* moje zdanie, zdania nasze nie są podzielone; jeżeli *nie* dzielisz mego zdania, zdania nasze są podzielone. To dziwne!..

- Na nędzę wyjątkową: Władysław Piotrowski właśc. firmy Riese i Piotrowski rs. 10.
- Z. Koł. rzemieślnik na niezdołnych do pracy starców i kaleki rs. 1.
- Dla rodziny b. obywateli z 15-letnim chłopcem; Lipiński rs. 10.
- Dla dwojga starszyczek z ulicy Śliskiej № 13 m. 2; Lipiński rs. 5.
- Na kolonje letnie: Zebrane w Sosnowicach przy pożegnaniu, R. Ch. rs. 25.

NEKROLOGJA.

† S. p. Anna z Wrześniewskich Karpów,
opatrzona św. sakramentami, po długiej i ciężkiej chorobie zmarła dnia 9-go czerwca 1891 r., przeżywszy lat 50. Pozostali brat, dzieci i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo w kościele św. Barbary na Koszykach w d. 11 czerwca, to jest we czwartek, o godzinie 10-jej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła, o godzinie 4-jej po poł., na cmentarz powązkowski. —2103—

† Za spokój duszy
s. p. z Morawskich Marji hr. Jezierskiej,
odbędzie się we czwartek, dnia 11 b. m. w kościele św. Krzyża, o godzinie 10-jej zrana, msza żałobna, na którą zaprasza się krewnych i znajomych. —2092—

† W dniu 12 czerwca, w kościele św. Antoniego (po-reformackim), o godzinie 10-jej rano, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę
s. p. RAZYŁEGO CAR,
na które pozostała żona zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —2097—

† W piątek, dnia 12 czerwca w kościele św. Aleksandra, o godzinie 10-jej i pół zrana, odprawione zostanie nabożeństwo żałobne za spokój duszy
s. p. Wiktorji z Słupeckich Augustowskiej,
na które osierocona jedyna córka z wnukiem zaprasza rodzinę i życzliwych. —2095—

† W piątek, tj. dnia 12-go czerwca, jako w czwartą bolesną rocznicę śmierci s. p. Marji Mackiewicz, panny, córki nauczyciela muzyki, odprawione zostanie żałobne nabożeństwo, o godzinie 9-jej zrana, w kościele św. Aleksandra, na które stroskani rodzice zapraszają przyjaciół i życzliwych. —2102

† W rocznicę śmierci
s. p. Julji Borowskiej
odbędzie się dnia 12-go czerwca, tj. w piątek, nabożeństwo żałobne w kościele św. Krzyża, o godzinie 10-jej i pół zrana, na które zaprasza się życzliwych pamięć zmarłej. —2101

— Wszystkim, którzy
b. p. Izraelowi Funkowi,
oddali ostatnią przysługę, rodzina składa serdecznie podziękowanie. —2105—

NA DESŁANE.

Restauracja letnia **MARCELIN** otwarta.

Z Petersburga.

Petersb. wiad. w artykule wstępnym piszą:
„Mielimyśmy rację, utrzymując, że odpowiedź dyplomacji angielskiej na znane rewelacje p. Millevoye w liście do p. Labouchère’a o zobowiązaniach militaryjnych Anglii wobec Włoch będzie wymijającą. Młodszy sekretarz stanu *foreign office’u*, sir James Fergusson, dał istotnie taką odpowiedź, z której, przy dobrej woli, można zrobić kilka wniosków—a najprawdopodobniejszym z nich będzie ten, iż Anglja nie dozwoli na pobicie Włoch na morzu. *Status quo* na m. Śródziemnem oraz „sasiędnich” stanowi, według oświadczenia p. Fergussona, przedmiot szczególnej troski rządu angielskiego. Rząd ten uważa za swój obowiązek bronić wzmiankowanego *status quo*, to też w razie, gdyby mu cokolwiek zagrażało, Anglja uważa za stosowne wnieść się w sprawy mocarstw kontynentalnych. Oto wniosek, który przedewszystkiem można wyciągnąć z wymijających wyjaśnień towarzysza margrabięgo Salisbury, chociaż jednocześnie sir Fergusson oświadczył izbie, iż formalnych zobowiązań Anglii co do siebie nie przyjmowała. Jest to oczywiście furtka na wypadek, gdyby sprawy rozwinęły się za szybko, i gdyby starcie się ze zwyciężkiem mocarstwem zagrażało bezpieczeństwu Anglii. W takim wypadku ona najsposkojniej porzuci Włochy na los szczęścia i formalnie będzie miała słusność, narażając się jedynynie na utratę sympatji ludu włoskiego.
Ze szczerych komentarzy prasy wiedeńskiej sądzić można, że podobne niebezpieczeństwo dla Włoch jest dość problematyczne. Anglja obawia się zwycięstwa i hegemonji Francji na morzu Śródziemnem i obawia się podwójnie: raz jako silnego mocarstwa morskiego, a drugi raz jako sprzymierzenia Rosji. Urzędowa *Presse* wiedeńska twierdzi, że Anglja jest ukrytym, ale niewątpliwym członkiem ligi pokoju i że bezwarunkowo poprze Włochy, byleby tylko nie dozwolili na to, aby morze Śródziemne w zachodniej części nie stało się francuzkiem, a we wschodniej—russkiem.”

Następnie dziennik petersburski pisze:
„Zasluguje na podziw, a nawet na wdzięczność z naszej strony ta niewyczerpana podejrzliwość dyplomacji zachodnio-europejskiej na rachunek ruskiej. Jakiż to śmiały połów myśli przypisywać nam podstępne plany na morzu Śródziemnem, kiedy Rosja na morzu Czarnem nie robi jeszcze wszystkiego, aby ono stało się *mare clausum* dla okrętów zagranicznych — zarówno wojennych, jak i handlowych. Jakiż to obrzucymi, jakiz prawdziwie polityczny plan podziału morza Śródziemnego pomiędzy Rosją a Francją! Na nieszczęście, o tym planie mówią tylko rywale polityczni Rosji. Można być pewnym, że dyplomacja ruska nie poświęciła mu ani jednej chwili. Na Zachodzie poprostu sami zmuszają się do niewierzenia w spokój tej dyplomacji, pomimo, że już od czterech lat mogli się dostatecznie przekonać o niewątpliwym fakcie zbytniej może wstrzeźliwości. Ks. Bismark rekomendował niedawno Niemcom *quieta non movere*—naszem zaś hasłem dyplomatycznym stało się, o ile sądzić wolno, *quieta inquietaque non movere*... t. j. innymi słowami zupełne freetraderstwo dyplomatyczne. I mimo to wszystko niewierni Tomaszowie Zachodu nie chcą wierzyć faktowi i tworzą za nas prawdziwie imponujące plany.”
Z powodu zniknięcia bankiera paryzkiego Juano, jednego z organizatorów wystawy francuzkiej w Moskwie, *Now. wr.* pisze:
„Niewypłacalność zbiegłego bankiera Juano, który przyjmował blizki i znaczny udział w sprawach wystawy francuzkiej w Moskwie, o ile sądzić można z głosów prasy paryzkiej, nie odbije się bynajmniej na losach tego przedsięwzięcia. Wyzyskujący pod każdym względem na swoją korzyść zaufanie osób, pragnących mieć znaczne zyski, bankier Juano zupełnie inaczej traktował sprawę wystawy w Moskwie. Przeprowadzone śledztwo dowiodło, że wszelkie papiery Juano, dotyczące się wystawy w Moskwie, znajdują się w zupełnym porządku; wszystkie przekazy, wydane przez Grünwalda, są w całości; kaucja, wniesiona na żądanie wyższej komisji organizacyjnej, w wysokości 140,000 franków, jest również w porządku. Juano, robiąc w sprawie wystawy moskiewskiej znaczniejsze nakłady, prowadził pod tym względem zupełnie odmienną politykę: wystawa była dla niego rodzajem pośredniczki, narzędzia w celu ugruntuowania jego reputacji finansowej w Rosji, gdzie następnie zamierzał rozwinąć swe operacje. Oto przyczyna, dla której Juano był interesowany osobiście w sprawie powodzenia wystawy. Ząd też utrzymywał on wszelkie akty w porządku i dzięki

też tej osobliwej okoliczności wystawy w Moskwie nie spotka los, jaki czeka innych jego klientów.”

Now. wr. w tym samym numerze donosząc o zatwierdzeniu przez radę państwa przedłużeniu wakacyj letnich w szkołach średnich, wyraża nadzieję, że w następstwie uwzględniony będzie jeszcze jeden punkt tej ważnej dla uczącej się młodzieży sprawy. Obecnie rozporządzenie ministerjum oświaty stosuje się bez wyjątku do wszystkich okręgów naukowych, otóż gazeta petersburska zaznacza, iż byłoby bardzo do życzenia, aby z czasem mogły być uwzględnione różnice klimatyczne różnych okolic państwa i żeby do tego mógł być zmodyfikowany termin czasu wakacyjnego w oddzielnych okręgach naukowych.

Korespondent *Now. wr.* z gubernji wołyńskiej zwraca uwagę na pilną potrzebę uregulowania tam serwitutów. Dziennik petersburski ze swej strony w artykule wstępnym popiera zdanie swego korespondenta, pisząc pomiędzy innymi:

„Minęły już czasy, kiedy istnienie tych niedogodnych praw „do cudzego” uważane było za pożyteczne nawet pod względem politycznym. Dziś trudno temu uwierzyć. Siera gospodarstwa rolnego winna być wolną zupełnie od polityki. Wymaga tego rozwój cywilizacyjny państwa. Zresztą i tak coraz częściej zdarzają się dobrowolne układy pomiędzy właścicielami a włościanami o wymianie serwitutów.”

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

NA BICYKLACH.
Wiedeń 10-go czerwca. (*Tel. pryw. Kur. W.*) — Przybyli tu z Paryża dwaj cyklisci tamtejsi na bicyklach.

CŁA ZBOŻOWE.
Berlin 10-go czerwca. (*Tel. pr. Kur. War.*) — Spodziejają się, że jutro w sejmie pruskim przyjdzie pod obrady wniosek stronnictwa wolnomyślnego, żądający przedstawienia izbie raportów urzędowych o zapasach zboża i stanie zasiewów. Caprivi konferował z przewodzcą wolnomyślnym, Broemlem.

PODRÓŻ CESARSKA.
Londyn 10-go czerwca. (*Tel. pryw. Kur. W.*) — Cesarz Wilhelm przybędzie d. 4-go lipca do Windsoru, zabawi u królowej do d. 8-go, poczem uda się do Londynu, gdzie zabawi do d. 13-go. Zamieszka w pałacu Buckingham.

TRZESIENIE ZIEMI.
Rzym 10-go czerwca. (*Tel. pryw. Kur. W.*) — Komisja techniczna, przez rząd wysłana, orzekła, że trzy czwarte pozostałych domów w miejscowościach Badia-Calavena i Tregnano są nie do zamieszkania.

Rzym 10-go czerwca. (*Tel. pr. Kur. Warsz.*) — Z przeszło czterdziestu miejscowości prowincji Werony i Vicenzy nadechodzą wiadomości o wielkich spustoszeniach, wyrządzonych przez niedzielne trzęsienie ziemi. W Weronie owidniała ludnością straszliwa panika. Ludzie w bieliznie nocnej z rozpaczliwym krzykiem wylegli na ulice. Mnóstwo domów pogruchotanych, najmocniej ucierpiał pałac biskupi. Dwie kobiety zmarły pod wpływem przerażenia. W Marcenimo (?) oplakują zgon trzech ludzi, blisko 30 osób jest rannych. W San Zeno runął kościół. Trzęsienie ziemi rozeźniło się ku południowi do Florencji, gdzie wiele osób ocknęło się nagle ze snu. Aparaty mierzące wstrząśnienia skorupy ziemskiej wykazały ruch ziemi nawet jeszcze w Aquili i Rzymie. Dyrektor obserwatorium Wezuwusza, Palmieri, skonstatował, że trzęsienie ziemi ustało z chwilą otwarcia się nowego krateru poniżej dzisiejszego.

BURZE.
Rzym 10-go czerwca. (*Tel. pryw. Kur. War.*) — Ruch na kolei Werona-Caprimo-Ala przerwany skutkiem orkanu gradowego i powodzi. W wielu miejscowościach ponowiło się wczoraj trzęsienie ziemi.

AMNESTJA.
Bern w Szwajcarji 10-go czerwca. (*Tel. pr. R. War.*) — Rada narodowa uchwaliła 69 głosami przeciw 58 wnioskowi Brennera, żądający polecenia radzi

BIURO INFORMACYJNE O NĘDZY WYJĄTKOWEJ
sprawdzonej przez siostry miłosierdzia, poleca miłosierdziu
publicznosci warszawskiej:
Tamka № 35.—Posiedzenie dnia 4-go czerwca 1891 r.

Table with columns: № domu, Ulica, Nazwisko lub initiale, U W A G I. Lists names and addresses of people in need.

762r Antoni Rembieliński, adwokat przysięgły, obrońca konsystorski, powrócił. Chmielna 21.

Za pół ceny fabrycznej

Kapelusze Słomkowe

dla dam z powodu przenoszenia fabryki na ulicę Nowy-Swiat nr 59, sprzedają się u Marcellego Wilden'a al. Marszałkowska nr 141, lub Zielna nr 36. 769r

Towarzystwo Warszawskich Kolei Konnych

podaje do publicznej wiadomości, że wszystkie ogłoszenia umieszczone przez p. Bolesława Horodyńskiego (Żórawia nr 15) w wagonach kolei konnych, z d. 18 (30) września r. b., będą z takowych usunięte i zastąpione ogłoszeniami nowego przedsiębiorcy. 768r

Hotel Drezdeński!

Jest od wielu lat znany jako hotel obywatelski a nawet dla każdego najprzystępniejszy, z gruntu odrestaurowany, pościel świeża, restauracja, instytut wód mineralnych i łaźienki w miejscu. 2035

— Dr Grodzki leczy choroby sekretne oraz niemoc wskutek takowych. Widok 22. 1988

EUCENJUSZA

Pierwszy w Warszawie Zakład Fryzjerski specjalnie dla Dam, Wierzbowa nr 1, I-sze piętro wprost hotelu Angielskiego.

50 kop. czesanie w salonach wytwornie urządzonej na wzór tego rodzaju zakładów istniejących w Paryżu i Wiedniu, obsługiwanych tak przez samego właściciela, jak również przez współpracowników specjalnie damskich fryzjerów. Oczekiwane szpilki fantazyjne w modnych fasonach do przybrania głowy nadeszły. Ceny fabryczne. 2041 Eugenjusz, Wierzbowa nr 1, I piętro.

Kąpiele w hotelu Europejskim.

— Dr L. LESZCZYŃSKI powrócił Czysta nr 6. 746r

"CORICIDE"

Amerykański plaster na odciski (niezawodny środek pozbycia się takowych), po kop. 35 za pudełko, polecają Trzciniński, Urbanowicz i Różycki, skład materiałów aptecznych, fabryka środków opatrunkowych i laboratorium chemiczno-farmaceutyczne w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście nr. 17, wprost kościoła pokarmelickiego. 531r

Dentysta Witold Biętkiewicz

Krucza nr 34. Przyjmuje od 10 rano do 6 po południu (oprócz innych środków plombowanie i sztuczne zęby). 2001

"OAZA"

Letni Salon Gastronomiczny przy Handlu Win i Delikatesów

Ant. Stępkowskiego,

otwarty codziennie od godz. 10-iej rano.

— Narcodon, b. skureczny środek w bólach zębów spróchniałych, cena 35 kop.

Odontine, niezawodny środek w bólach dziąseł i fluksjach, cena 35 kop. poleca apteka L. Ziemińskiego. 692r

Obrazy i dzieła sztuki

jak porcelana, srebro, brzozy itp. ze zbiorów po ś. p. Janie Sulatyckim oglądać i nabywać można codziennie od 1—4. Podwale nr 5, m. 3. 1957

— Dentysta Zofja Gutzman wstawia zęby sztuczne, leczy i plombuje. Przyjmuje codziennie od 10—6-iej po poł. Zgoda nr 4, Szpitalna 3. 2033

FELIX ARENDT, DENTISTE AMERICAIN, Królewska 9.

(599r)

— Aniela Hoene, przełożona 6-klasowego zakładu naukowego żeńskiego przy ul. Mazowieckiej nr 4, zawiadamia Sz. Rodziców i Opiekunów, że przedwakacyjny zapis uczennic trwać będzie do 20-go czerwca. 724r

Rada Zarządzająca Towarzystwa drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej

ma zaszczyt zawiadomić, że na konkurs na budowę nowego dworca pasażerskiego na stacji Warszawa dostawiono 31 projektów, opatrzonych następującymi godłami:

- 1) „Studuj stare, twórz nowe”. 2) „Siła pary”. 3) „Stekar”. 4) „1891”. 5) „Non scholae sed vitae discimus”. 6) „Miasto Warszawa”. 7) „Lokomotywa”. 8) „Koło ze skrzydłami”. 9) „D. B.” 10) „E”. 11) „Dwa trójkąty w kole”. 12) „Pro re nata”. 13) „K. A.” 14) „Réponse”. 15) „7”. 16) „Szczepnijmy to co mamy”. 17) „Ne Quid Nimis”. 18) „Si oportune—bene”. 19) „Watt-Stephenson”. 20) „X 1253”. 21) „Fer”. 22) „Giacommo Misuracca Architetto-Roma”. 23) „Hélène”. 24) „La communication doit être facile entre tous les services de la gare”. 25) „Sine timore sine spe”. 26) „Warsowie”. 28) „Non humiliter sed modeste”. 28) „In hoc casu”. 29) „Akropolis”. 30) „Pax”. 31) „Chacun le sien n'est pas trop”.

Sąd konkursowy składają następujące osoby: Pp. A. Gerszow, inżynier, Leon Gnoiński, dyrektor dr. żel. warsz.-teresp., pułkownik Stellecki, inżynier, Karol Sulikowski, dyrektor dr. żel. warszawsko-wiedeńskiej, Szyller, budowniczy, Szymelfenig, budowniczy, Wojciechowski, budowniczy, S. Zieliński, inżynier, Żochowski, budowniczy.

Wyrok sądu konkursowego będzie ogłoszony najpóźniej dnia 8 (20) lipcu b. r. Warszawa d. 24 maja (5 czerwca) 1891 r. 752r

Kurs giełdy warszawskiej.

Dnia 10 czerwca 1891 r.

Table with columns: W eks le, Żąd., Płac. Lists exchange rates for various currencies and bonds.

Wartość kuponu.

(po potrąceniu podatku skarbowego)

- Od Listów zas. ziemskich 5% kop. 182¹
Od Listów zast. m. Warszawy kop. 51⁵
Od Listów zast. m. Łodzi kop. 11⁹
Od Listów likwidacyjnych kop. 167⁸
Od Obligów m. Warszawy 35⁶

Targi

NA PLACU WITKOWSKIEGO Dnia 10 czerwca 1891 r.

Table with columns: Pud, Korzec, K o p i e j e k. Lists prices for various agricultural products like wheat, rye, and flour.

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 12 (24) Czerwca r. b., o godzinie 12-iej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy, licytacja in plus przez opieczetowane deklaracje,

na sprzedaż starego żelaza, surowca i mosiędzu, wydobytych z ziemi po zamknięciu starego wodociągu od summy rs. 2,547 kop. 52.

Warunki licytacyjne i wykaz szacunkowy, mogą być przejrzane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policijnej. 973r

NOWOŚĆ!

Do nabycia we wszystkich księgarniach w Warszawie i na prowincji. Znanego kompozytora „Dumek Ukraińskich”, Fel. Jarońskiego dwa mazurki p. t. 865r

„Souvenir de Constantinople”.

DO SKŁADU 3r Stanisława Baumann przy ulicy Elektoralnej № 7, naprzeciw Banku, nadchodzą ciągle wielkie transporty Cementu Portland z fabryk niemieckich i krajowych: Cegły i Gliny ogniotrwałej, Węgla kowalskich angielskich, Tektury smółcowej, Stali Resorowej Angielskiej.

Obicia papierowe, Ceraty wszelkiego rodzaju, Rolety do okien, Gzemsy do firanek, Chodniki kokosowe, Chodniki jutowe, Wycieraczki do nóg, polecają

po cenach bardzo niskich, J. Lubelski i S-ka Marszałkowska 142, obok Placu Zielonego. 970r

Dr. O. Opieliński

Lekarz Dentysta.

(aprob. w Niemczech i Ameryce). Specjalność: sztuczne zęby bez płyt i inne nowości. — WROCLAW, Ohlauerstadtgraben 22 ptr. 1030R

KIO-CZI

Niezawodny środek na pluskwy,

A. NOWAKOWSKI,

Belańska № 3. 775

OGŁOSZENIE.

Droga żelazna Fabryczno-Łódzka

niniejszem podaje do wiadomości, że z dniem 1 (13) Czerwca r. b. wprowadza się następujący rozkład jazdy pociągów:

					1055r					
№ 10.	№ 8.	№ 6.	№ 4.	№ 2.	Stacje według południka Warszawskiego	№ 1.	№ 3.	№ 5.	№ 7.	№ 9.
Mieszany	Mieszany	Mieszany	Towarowo-osobowy	Towarowo-osobowy		Towarowo-osobowy	Towarowo-osobowy	Towarowo-osobowy	Towarowo-osobowy	Towarowo-osobowy
wiecz.	dnia	dnia	rano	rano		rano	rano	dnia	wiecz.	wiecz.
9—30	5—55	1—20	7—45	6—10	odch. Łódź . . . przych.	8—40	10—15	4—30	8—50	10—30
10—7	6—27	1—52	8—13	6—37	↓ Andrzejów . . . ↑	8—15	9—50	4—5	8—25	10—5
10—40	7—5	2—30	8—46	7—10	przych. Kołuszki . . odch.	7—40	9—15	3—30	7—50	9—30

W czasie welnianego jarmarku
(od 10 do 16 Czerwca),
ZARODOWA CHLEWNIA
Snopków.
Wystawia na sprzedaż knurki i maciorki,
rasy Jorksizir, Linkoln, Berksizir i Taunwort,
przy ul. Marszałkowskiej Nr. 104
(wprost dworca kolei W. W.) 812

W Płudach,
tną przy stacji Dr. Żol. Nadwiślańskiej,
w lesie sosnowym na wzgórzach, są jez-
szcze osobne domki do najęcia.
Zywność i wszelkie wygody w miejscu.
Wiadomość na miejscu lub w
Kancelarii Rejenta Kiersnowskie-
go, Sąd Okręgowy, 2 piętro. 1060R

Osohom wiedeński cery.
Odalisk, dział-
anie tego cudo-
w nego środka
działa stare,
omarszczone a-
omy — plamy
i egi, zmar-
zoki ustępują,
skórę grubą,
zorstką, mar-
wą zamienianą
wizną, białą i
umianą c o r e
drowia. Oda-
isk jest środek
hygieniczny, oam a i a j o j i n i e m a s o b i e r ó w n e g o i w c i a g u 20-tu lat uzyskał uniwer-
salne uznanie. Cena Odaliska vs. 2, za pro-
syłkę dołącza się kop. 50. Dostać można
w Perfumerjach: Dobrzańskiego, Krakow-
skie-Przedmieście № 9 i u Lipinka na rogu
Nicołaj i Wierzbowej. 712r

Dzwonki elektryczne,
Telefony, Piorunochrony, Ochronniki
przed kradzieżą, według najwzięszej kon-
strukcji, urząda w mieście i na prowincji,
„pod gwarancją i najtaniej” zakład opty-
czno-elektrotechniczny **Juljana Drehera**
(Szpitalna 6). Tamże wielki wybór **Oku-
larów, Binokli, Lornetek, Termometrów,**
**Narzędzi chirurgicznych, drutów, elemen-
tów, przycisków. PP. Mechanikom** soso-
wny rabat. Przyjmuje reparację. 891r

Fabryka welozy pedów
H. W. Schladitz,
w Dreźnie,
dawniej Schladitz i
Bernhardt
polecę wyborowę, z najlepszego wyrabiane
materiału welozy pedów. Gwarancja dobrej i
trwałej roboty. Cennik za nadesłaniem 10 fen.
m. Poszukuje się przedstawicieli. 640R

Anna Jasieńska
Przełożona 6-klasowego Zakładu
 naukowego żeńskiego,
 przy ulicy Krakowskiej-Przedm. № 15,
 w Pałacu Hr. Józefa Potockiego,
 ma zaszczyt podać do wiadomości Sz. Rodzi-
 ców i Opiekunów, że egzamina i zapis przed-
 w akacyjny rozpocznie się dnia 5 Czerwca i
 trwać będzie do 25, w godzinach: od 9 ej do
 3-ej po południu. 1017R.

Dr. med. L. Stanowski
 lekarz-specjalista w chorobach wewną-
 trznych i nerwowych (elektroterapij, ma-
 sażni i szwedzkiej gimnastyce).
 Godziny konsultacyjne od 10—11-
 ej przed poł., od 3—5-
 ej po poł.
 Poliklinika dla niezdolnych od 8 1/2
 do 9 1/2 przed poł. 842
Gdańsk, Heilige Geistgasse 94.

Talony od dwóch obligacji
Królestwa Polskiego,
 z roku 1844 za № 29979 i № 29311, zaginęły.
 Znalazca złożył w Zarządzie Poliej. — Zastrzo-
 żenia poczynione. 739
**Róg Świętokrzyskiej i Marszałkow-
 skiej № 133.**
 Przełożona Zakładu Naukowego,
 6-cio klasowego żeńskiego,
Leontyny Vacqueret.
 podaje do wiadomości Sz. Rodziców i Opie-
 kunów, że zapis i egzamina nowo-wstępują-
 cych kandydatk na rok szkolny 1891/2, roz-
 poczynają się d. 1 Czerwca i trwać będą do
 1 Lipca, codziennie, od godziny 9 rano do 5
 po południu. 976R

Zastępstwo w Petersburgu.
 Doświadczony, ze stosunkami miejscowymi
 dobrze obeznany, agent, mający głównie kli-
 jentelę w gałęzi manufaktury drobnej galan-
 terji, przedzdy i pończosznictwa, posiadający
 dobro referencje, poszukuje zastępstwa w Pe-
 tersburgu. — Ożerty uprasza nadsyłać pod H.
 W. G. do Biura Ogłoszeń Petriek'a w Peters-
 burgu. 994r

Do wynajęcia od 1 Lipca 1891 r.
Ulica Nowy-Świat № 32.
LOKAL,
 składający się z 6 pokojów, 2 salonów,
 kuchni, przedpokoju i ogrodu; lokal
 może pomieścić magazyn kantor lub in-
 ny przemysłowy zakład, na żądanie mo-
 że być dodana stajnia i wozownia. —
 W tymże domu są i inne lokale do
 wynajęcia. 797

„Kąpiele bałtyckie Zoppot”
 Szanownym Państwu, zamierzają-
 cym odwiedzić Zoppot, polecam
 mój
Pensjonat familijny,
 znajdujący się wprost Kurhazu.
 Bliższemi szczegółami oraz re-
 ferencjami służyć każdej chwili.
 Zoppot, w Maja 1891.
 1003R **M-me Eliza Wienecke.**

WODA
 nie tylko niszcząca piegł,
 plamy i liszaję, wyrzuty,
 ale i nadająca niespożyta
 młodość i utrzymująca naj-
 piękniejszą młodość i cerę.
Puder bardzo dobry.
Balsam Trawa,
 kłóren wielkie skutki robi, jest używany naj-
 więcej w podróżach do twarzy.
Plłyn na porost włosów i Balsam,
 a za to, że włosy rosną, życiem swoim rząca.
Kanonja № 1B, mieszki. 1, na dole.
 783 **Euzebję Grabau.**

Przedsiębiorstwo Asfaltowe i Dekarskie
J. PAUL,
 Warszawa, 4, Bielańska 4.—Telefonu № 509.
 Firma egzystuje od 1841 r.
 Poleca się z robotami asfaltowymi i dekarскими.
 Asfalt gotowy rozwożonym jest na miejsce robót, specjalnemi
 wozami.
 Pokrywa dachy tekturę asfaltową, szyfrem angielskim i dachówką, oraz kon-
 serwuje, przekłada i reparażę takowe.
 Na składzie **Tektura dachowa ognioirwała (papa)**, w kilku gatunkach,
 po cenach bardzo niskich, każda rola 40 łokci □.
 Tektura izolacyjna dubeltowa, z zawartością wewnątrz masy asfaltowej.
 Asfalt Mastix i izolacyjny, lak asfaltowy, smoły, listwy trójką-
 tne, szyfer, dachówki i t. p.
 Roboty wykonywa się z najdogodniejszemi dla klientó w warunkami.
PODRÓŻUJĄCYM
 najkorzystniej przedstawia się Magazyn Wiedeński L. Koch, Miodowa 2,
 gdyż przy wielkim wyborze różnego rodzaju ubiorów męzkich w najkrót-
 szym czasie elegancko i tanio ubrać się można. 681

Fabryka Bibułki do Papierosów
 w arkuszach i rolkach (bobines) w różnych odcieniach
L. Lacroix Fils & Cie,
 w Angoulême i Mazeres s/Salat.
NAJZNACZNIĘSZA FABRYKA w FRANCJI.
6 Maszyn do wyrobu Papieru
 Medal złoty na Powsechnej Wystawie Paryżkiej 1889 r.
„LE MOSCOVITE”
 Bibulka nadzwyczaj cienka, metr □, ważąca tylko 10 gra-
 mów, wyrobiona specjalnie dla Cesarstwa i Królestwa.
A. Marechal Ruchon & Cie, 38 rue de la Verrerie w Paryżu, ulica Orła
 № 6, w Warszawie i ulica Litejna № 6 w St-Petersburgu.
 Wyłączni reprezentanci na Rosję i Królestwo Polskie, tudzież na Rumunję, Serbję
 itd, którzy są jednocześnie właścicielami marki **LE MOSCOVITE** Bibulka w książeczkach, arku-
 siki oddz.erają się jak marki pocztowe, jak **LE MOSCOVITE** również tejsze samej marki bibul-
 ka w arkuszach i rolkach (bobines)
 UWAGA. Wszelka bibulka :astogo wyrobu jest bielona za pomocą elektryczności;
 nie zaś za pomocą wapna. 32R
 Zamówienia przyjmuje dom handlowy **Henryka Feigenblatt w Warszawie, Orła 9**

SANTAL DE MIDY.
 Essencya z cytrynianu drzewa sandałowego z Bombay, najzupeł-
 niej czysta, w kapsułkach zawarta, jest znacznie skuteczniejszą aniżeli
 kopahu i kubeba. Czyni niepotrzebnem używanie wszelkich szprycow-
 wań i w przeciągu kilku dni uleczą wszelkie najdaległiwsze i naj-
 więcej zastarzałe rzeżączki, nie utrudzając żołądka i nie udzielając
 nieprzyjemnej woni urynie.
Skład w Paryżu, 8, ulica Vivienne i w głównych aptekach.

WARSZAWSKA FABRYKA DYWANÓW, Smolna 16,

podaje do wiadomości, że z powodu powiększenia i polepszenia produkcji wyrobów swoich, jako to:
Dywany Smyrneńskie, Axminster (rodzaj francuzkich), Portjery sznelowe, Chodniki i t. p.

Dla wygody Szan. Publiczności otworzyła pod własną firmą **skład, w sklepie**

pp. **Gustawa ARNOLDA i S-ki, Kotzebue 2,**

gdzie sprzedaje wyroby swoje po cenach **FABRYCZNYCH, ściśle stałych.**

**Warszawska Fabryka Dywanów
 M. Baender i S-ka.**

1032R

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 18 (30) Czerwca r. b., o godz. 11-ej zrana, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja **in minus** przez opieczetowane deklaracje, na reparację frontonów zabudowania warszawskiego policyjnego aresztu, od summy anszlagowej rs. 1,673 kop. 95.

Warunki licytacyjne i anszlag, mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowo zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej. 988r

Składy Materiałów Aptecznych Ludwika Spiessa i Syna

W WARSZAWIE.

Skład główny: przy Placu Teatralnym, obok kościoła pp. Kanoniczek.

Filja: przy ulicy Marszałkowskiej № 140, polecają świeżo otrzymane towary, a mianowicie:

- Krochmal** pszeny i ryżowy.
- Błyszcz do białizny.**
- Farbkę do białizny** w łaskach.
- Ultramarinę** najładniejszą do białizny.
- Benzynę** do czyszczenia plam i prania rękawiczek.
- Głans amerykański** czarny i żółty, do bucików.
- Gąbki toaletowe i powozowe** w różnych gatunkach.
- Proszek dalmacki i Kajenny** na wytepienie robaków.
- Wodę Kolońską** w wyborowym gatunku. 1058R

Na letnie mieszkania
 wynajmuje

FORTEPIANY i PIANINA

po cenach miejskich,
 CENTRALNY SKŁAD

HERMAN & GROSSMAN,

16, Mazowiecka 16. 1045r

Wetna Drzewna Szczuczyńska

prasowana (Nr 3 i 5), do opakowań i wyścielki materacy.
 Sprzedaż na Bielańskiej Nr 3. Hotel Lipski. 1061R

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 20 Czerwca (2 Lipca) r. b., o godzinie 11-ej zrana, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja **in minus** przez opieczetowane deklaracje, na reparację lokali I-ej części Warszawskiej Straży ogniowej, od summy anszlagowej rs. 2,903 kop. 88.

Warunki licytacyjne i anszlag, mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowo zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej. 1090r

NAJWYŻEJ zatwierdzone Towarzystwo Akcyjne

„St.-Petersburskie Laboratorium Chemiczne,”

Izmajłowski Prospekt Nr 27,
 Medal Złoty, Paryż r. 1889.

Cecha Fabryczna.

OCET TOALETOWY.

Różnorodno własności dodatnie tego kosmetyku, uczyniły go jedną z najważniejszych potrzeb do toalety.
Ocet Toaletowy Violette de Parme,
Karbolowy Ocet Toaletowy.
Ocet Toaletowy de la Noblesse.
 Kupujący raczą zwracać uwagę na Cechę Fabryczną, tu obok zamieszczonej i żądać autentyczności firmy:
„St.-Petersburskie Laboratorium Chemiczne,”
 Wyroby St.-Petersburskiego Laborator. Chemicz., są do sprzedania we wszystkich znaczniejszych Perfumerjach, oraz w Składach Aptecznych, 1054r

WARSZ. AKC. TOWARZYSTWO POŻYCZKOWE,

Kantor Główny Plac Warecki Nr 2,
 Filja I Leszno Nr 2, róg Przejazd,
 Filja II Krak.-Przedm. Nr 70,

zawiadamia, że w dniu 18 (30) Czerwca 1891 roku i dni następujących, od godz. 9 rano w sali licytacyjnej przy Placu Wareckim № 2, odbywać się będzie

LICYTACJA

na sprzedaż zastawów we właściwym czasie nie prolongowanych, a zastawionych tak w Kantorze Głównym przy placu Wareckim Nr 2, jak i w Filji I-ej Leszno oraz w Filji II-ej Krakowskie-Przedmieście. Zastawy na własność z tejże licytacji przeszłe, będą powtórnie licytowane nazajutrz po skończonej licytacji.

Podczas licytacji zastawy na licytację wystawione, bezwarunkowo prolongowane nie będą. Wykaz numerów ulegających licytacji w Gazecie Policyjnej. 802

200 sztuk na składzie.

20 wiorst na godzinę.

WELOCYPEDY

najlepszej fabryki angielskiej **Hillman, Herbert & Cooper** oraz niemiec. **Seidla & Naumanna.**
 POLECAJĄ: 902r

Jan Hilckner i S-ka,

Wyłącznie Agenci na Cesarstwo i Król. Polskie.
 Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr 5.

● ● ● Cenniki ilustrowane bezpłatnie. ● ● ●

Zakład Lecznicy w Kowanówku

pod Obornikami, w W. Ks. Poznańskim,

przyjmuje na kurację chorych dotkniętych cierpieniami ustroju nerwowego wszelkich kategorii. 762r

Dr. Winklewski.

Dr. Karczewski.

!50! Upominek wyciągowy 1891.

Cena kop. 25.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.—
 Skład główny w księgarni **G. Centnerszwa-**
ra, Marszałkowska 147 780

Do sprzedania

Maszyna Parowa

o sile 3 koni.—Wiadomość ul. Dobra № 54,
 uloszkanka 34 810

Ważna dla Obywateli Wiadomość.

Do budowy domu, są do sprzedania wszelkie materiały z dwóch oficyn pięciopiętrowych nowych (dwa lata temu wybudowanych).

Wiadomość na miejscu, Chmielna 49, u zarządzającego domem, od 2-ej do 4-ej po południu. 811

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 19 Czerwca (1 Lipca) r. b., o godzinie 12-iej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja **in minus** przez opieczętwane deklaracje, **na reparację lokali w domu miejskim № 500^a w Warszawie, od summy anszlagowej rs. 2,300.**

Warunki licytacyjne i anszlag, mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej. 1019r

KAPSUŁKI GUYOT

Capsules Guyot

okrągłe wielkości pigułki, łatwe do polykania i bez zapachu. Pod cienką powłoką zawierają najczystsza norweska smoła pierwszorzędnego gatunku.

Przywóz do Rosji i sprzedaż smolowych kapsulek Guyota upoważniona.

Każdy flakon zawiera 60 kapsulek Guyota.

Poprzednio kapsułki te były czarne z nieprzyjemnym zapachem, teraz zaś są białe i mają wygląd cukierka.

Na każdej kapsułce wyciśnięty podpis Guyot.

Smoła za warta w kapsułce łatwo się trawi przez najslabsze żołądki.

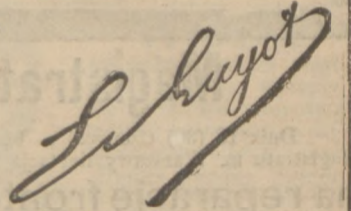
Uwaga. Dzieci i osoby, któreby nie mogły przeliść tych pigulek, mogą korzystać

z Pasty Regnaud (Pate Regnaud) produkowanej

w Paryżu, przy ul. Jacob 19.

Wymagać na etykiecie znajdującego się tu podpisu w 3-ech kolorach.

We wszystkich aptekach **Hurtowa sprzedaż ifabrykacja** w Paryżu, przy ulicy Jacob 19.

F. BUKOWSKI I S-KA

Wierzbowa Nr 1.

WYPRZEDAŻ trwać jeszcze będzie do 20 b. m.

Partja Firanek po wyjątkowych cenach: łokciowe od 10 kop. za łokieć, odpasowane od rs. 2.50 kop. za parę.

Utrecty łamane, Coteliny jedwabne, Bourety, Dywany, Portjery.

Magazyn istnieje od r. 1886.—GŁÓWNY SKŁAD PŁÓTNA JAROSŁAWSKIEGO, firma **MAGAZYN MOSKIEWSKI**, ULICA BIELAŃSKA № 7, HOTEL KRAKOWSKI.

poleca **Płótna** na koszule, poszewki i prześcieradła, różnej szerokości; **Obrusy, Serwety i Garnitury** białe i kolorowe, na 6, 12, 18 i 24 osób; **Ręczniki** płócienne kąpielowe i kuchenne; **Chustki** płócienne, batystowe, jedwabne, białe i ze szlakami kolorowymi; **Madapolam, Szyrtyng, Kreas, Półpłótna, Kanifas, Demicotton, Pika, Wiktorja, Nansuk** na negligé damskie; **Dreluchy** na materace i rolety różnej szerokości.—**Koldry** bajowe, atlasowe, wełniane i kaszmirowe; **Kaftaniki, Kalesony** wełniane, bawełniane, fil d'écosse i czysto wełniane, **systemu D-ra Jaegera.**

BIELIZNĘ MĘZKĄ i DAMSKĄ

z szyrtyngu, madapolamu, batystu i płótna, najnowszych fasonów.—Zamówienia na bieliznę wszelkiego rodzaju Magazyn przyjmuje i wykonywa jak najdokładniej w krótkim czasie.—**POŃCZOCHY** damskie i dziecinne bawełniane i fil d'écosse, czarne i w innych kolorach, z gwarancją za trwałość farb.—**Zefiry** na suknie letnie; **Tryko** płócienne na letnie ubrania męskie; **Czartowska skóra Kołonienska, Rogózka i Parusina** na kitle dla pp. Wojskowych.—**Firanki** białe i crème odpasowane i na arszyny, z powodu zwinięcia tego artykułu, sprzedaje **niżej cen fabrycznych.**

PS. Niniejszem mam honor zawiadomić Szan. Publiczność, że firma nasza nie ma nic wspólnego z podobnie mianującymi się firmami i ręczy tylko za towar kupiony wyłącznie na Bieleńskiej № 7, w **MAGAZYNIE MOSKIEWSKIM.** 1002R

Nauka i wychowanie.

Adres biura rekomendacji nauczycieli, nauczycielek i bon Amny Damerau, Krakowskie-Przedmieście № 38, wprost Saskiego placu. 16717

Adres: Biuro nauczycielskie pierwszorządne Jasińskiej, Berga 6, parter. Ma do umieszczenia nauczycieli, nauczycielki i bony. 1659r

Adres: Pierwszorządne biuro nauczycielskie Sikorskiej, Niecała 12, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 1594r

Adres pierwszorządnego biura nauczycielskiego Zaleski, Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 164r

Były realista z konwersacją nowożytnych języków przygotowywa do szkół. Poważne referencje. Może wyjechać. Oferty w Kurjerze „1891.” 16499

Biuro Prof. de Préchamps, Długa 25. Polka, Francuzki, niemki do umieszczenia. 14756

Dla dzieci ogród obszerny własny. Zajęcie całe lato. Zakład wychowawczo-gimnastyczny Jadwigi Chrzyszczewskiej, Nowy-Swiat № 21. 14778

Francuzka inteligentna poszukuje lekcji. Akcent paryżski. Konwersacja 3 ruble miesięcznie. Aleja Jerozolimska 58, mieszkania № 18. 16420

Francuzka życzy udzielać konwersacji za obiad. Oferty: kantor Kurjera Warsz. dla Francuzki. 17082

Nauczycielka z patentem gimnazjalnym, muzykalna, poszukuje miejsca od 1 lipca. Siedlce, Długa № 62.—L. E. 17001

Nauczycielka szkoły żeńskiej w Radzyminie, przyjmuje na letnie mieszkanie panienki i przysposabia do zakładów naukowych. Wiadomość: Kanonja № 22, m. 3. 16958

Osoby, życzące zapoznać się z metodą freblowską, mogą zgłaszać się do zakładu Zołji Garbowskiej, ulica Zielna № 11. Umowa przedwakacyjna od 10—12. 16680

Potrzebna nauczycielka na wieś, polka, z wyższym wykształceniem, konwersacją francuzką i niemiecką, muzyką i śpiewem, na bardzo dobrych warunkach. Okrąg 1, przy Czerniakowskiej. 17065

Potrzebna lekcji od rodowitego Niemca i muzyki. Wiadomość: Włodzimierska 13, m. 6, godzina 1-sza. 17017

Student uniwersytetu poszukuje kondycji Sna wsi. Hoża 20—5. 16517

Student uniwersytetu poszukuje kondycję Sna wyjazd, może na rok cały. Oferty: Gabinet czytelnicy, Chmielna 23, pod literą K. 18771

Student poszukuje lekcji lub korepetycji na wsi. Hoża 26, m. 15. 15920

Student będzie udzielał korepetycji w Warszawie. Oferty: kantor Kurjera Warsz. pod „Karol.” 16511

Student uniwersytetu udziela lekcji w czasie wakacji. Chmielna 28, m. 3. 16891

Student uniwersytetu poszukuje kondycję na wyjazd lub w miejscu. Aleksandra 6, mieszkania 7. 1681r

Student uniwersytetu może wyjechać na kondycję na czas dłuższy. Wiadomość: Chmielna 23, u stróża. 16830

Student uniwersytetu, sumienny i doświadczony długoletnią praktyką pedagog, pragnie wyjechać na wieś, do zamożnego domu lub do miejsc kuracyjnych w charakterze nauczyciela. W razie przeciwnym przyjmie w Warszawie lekcję lub korepetycję. Oferty: Chmielna 15, mieszkania 1, dla studenta M. W. 1682

Student, posiadający gruntownie matematykę i języki, poszukuje lekcji w Warszawie. Sienna 11. Uprasza zostawić ofertę u stróża. 17097

Student uniwersytetu, ruskim, poszukuje lekcji lub korepetycji. Bednarska 24—6. 17014

Uczeń wyższej klasy gimnazjum filologicznego poszukuje korepetycji na wsi podczas wakacji. Oferty proszę składać w kantorze ogłoszeń Rajchmana i Frendlera przy ulicy Senatorskiej naprzeciw kościoła poreformackiego pod lit. A. M. 1666r

Uczeń szkoły handlowej imienia Kronenberga, posiadający dobrze francuzki, życzy sobie wyjechać na wieś, do domu zamożnego. Instytutowa 8, mieszka. 8, od 1 do 2 i od 6 do 7. 16979

Doniesienia osobiste.

List dla „Adalberta” poste-restante Radom wysłany. 17055

Posady i prace.

a) Poszukiwane.

A) Osoba dobrze wychowana pragnie przyjąć miejsce do zarządu domem lub opieki nad dziećmi w kraju lub Cesarstwie. Wiadomość: Chmielna 35, m. 15, od 11 do 2-iej. 16647

Kucharka dobrze obznajmiona z kuchnią poszukuje obowiązku w Warszawie lub na wyjazd. Smolna 11, m. 6. 1689r

Lesniczy agronom, młody, energiczny, z chlubnymi świadectwami i rekomendacją, przyjmie jakiegokolwiek miejsce przy lesie lub gospodarstwie, za najskromniejszym wynagrodzeniem. Zna język ruskim i prawo sądowe. Gwarancję może przedstawić hipoteczną. Adres: Warszawa, Elektoralna № 31, m. 13. 17099

Młoda, inteligentna osoba, mówiąca dobrze po niemiecku, poszukuje miejsca towarzyszącego na wyjazd za granicę. Oferty proszę składać w Kurjerze Warsz. pod „Wyjazd.” 17096

Młoda izraelitka, z gimnazjalnym wykształceniem, dobrymi świadectwami, poszukuje miejsca do dzieci. Twarda 26, m. 12. 16764

Młoda osoba, inteligentna, znająca się dobrze na kuchni i gospodarstwie, poszukuje miejsca gospodyni zaraz w Warszawie lub na wyjazd. Ulica Widok № 24, m. 16. 17000

